

Føðideildin á Landssjúkrahúsinum 25 ár:

Tóku móti fimm børnum og fluttu deild samstundis

Ein partur í útbyggingini av Landssjúkrahúsinum var at stovna føðideild burturav, og meðan hetta varð fingið í rættlag, fluttu tey barnakonurnar á deild átta. Starvsfólkini stóðu fyri flytingini, men tann dagin fingi tey eisini stundir at taka móti fimm børnum, siga Jona Joensen og Jenny Kragesteen, sum hava arbeitt saman øll árin.

Hósdagin vóru liðin 25 ár síðani føðideildin varð stovnað á Landssjúkrahúsinum. Hetta er samstundis fyrsta og einasta føðideild í landinum, har tveir serkønir læknar eru í kvinnusjúkum og barnsburðarlæknar eru tveir, umframt barnalækni.

Henda dagin bjóðu starvsfólkini á Føðideildini Jona Joensen inn á gólvið. Hon var deildarleiðari á føðideildini frá byrjanini, til hon fór frá fyrri nøkrum árum síðani.

Jenny Kragesteen hevur verið fyrstiasistentur sum tey rópa tað, síðani deildin varð stovnað, og eitt skifti var hon eisini deildarleiðari. Hon er til arbeiðis enn, men hevði vetrarfrí henda dagin. Hon kom kortini út at vitja.

Minnast á gamlar dagar

Starvsfólkini borðreiða við lagkøku og einum drekkamuni, og so var tosað um gamlar dagar, men eisini

um nútíðina og tær avbjóðingar, sum ein framkomin føðideildin er í dag.

Jona Joensen: - Upprunaliga vóru bert tveir deildir á gamla hospitali. Tá útbyggingin fór fram í sekstíárunum, var føðideildin seinasta deildin, ið varð stovnað.

- Áður lógu barnakonur millum nervasjúklingar, skurðsjúklingar o.a. sjúklingar á niðaru gongd. Tað var ikki vanligt at fara á sjúkrahús at eiga, og tí vóru bert barnakonur innlagdar, sum høvdu okkurt brek í sambandi við barnsburðin.

- Annars skuldi slík innlegging hava áskrift, sum grundgeving fyri at sleppa á hospitalið at eiga. Hetta varð um eina leið kallað "sosial indikation", og tað vóru barnakonur ikki fegnar um. Nakrar noktaðu beinleiðis at lata seg innleggja við slíkari grundgeving, sigur Jona Joensen.

Eingin slapp inn at eiga

Tá Marner Simonsen kom heimaftur í 1967, fór hann undir fyrireikingar at fáa eina føðideild burturav. Marner Simonsen var yvirlækni og serkønur í kvinnusjúkum og barnsburðarlækni.

- Tá slapp eingin inn á sjúkrahús at eiga, men tað broytti eg beinanvegin. Eg bað bert barnakonur ringja til ljósmóðrina, og so var tað í lagi. Eingin grundgeving skuldi standa á innleggingarskeðlinum.

- Eg sat ikki í byggingnevndini, tá føðideildin skuldi innrætast, men eg fekk tó broytt tekningina so mikið, at deildin kundi nýtast. Hinir læknar hildu ikki, at tað var neyðugt við føðideild, men eg lat bara sum einki, og arbeiddi við mínum ætlanum, sum hevði til endamáls, at allar barnakonur skuldu sleppa á sjúkrahús at eiga.

- Eg haldi framvegis, at tað er ørt at barnakonur eiga heima, tí tað er alt ov vanda-

Nógv var at minnst aftur á gjøgnum eitt langt og áhugavert arbeiðarlív. Vinstrumegin Jenny Kragesteen, sum enn starvast á føðideildini og Jona Joensen, fyrrverandi deildarleiðari

mikið, sigur Marner Simonsen, sum er farin frá fyrri nøkrum árum síðan.

Jona og Jenny greiða frá viðurskiftinum áðrenn føðideildin kom:

Barnakonur lógu á stovu 10 og 11, sum vanliga vóru trý seingjarpláss, men um nógv var føðingar vóru, kundu sjeysengur vera inni.

Upphaldsstovan brúkt sum føðistova

1. apríl 1969 flutti føðideildin á deild átta, har hon skuldi vera, meðan umbyggingin fór fram. Sjúkrahússtovan á deild átta var so

rúmlig, at einar 12 barnakonur kundu liggja har samstundis.

Upphaldsstovan var innrættað til føðistovu, og um neyðugt, kundu barnakonur eisini eiga á baðrúminum á deildini.

Jenny Kragesteen: - Eg minnst, hvussu nógv vit høvdu at gera tann dagin vit fluttu á deild átta. Tað var ikki sett tíð ella fólk av til flytingina. Vit fluttu og tóku móti børnum - alt í einum - og tá dagurin var av, vóru fimm børn fødd.

Um tíðarskeiðið fyrst í sjevtíárunum, var eisini vanligt at konur áttu ambulans á Landssjúkrahúsinum. Tær vóru útskrivaðar nakrar tímar eftir føðingina.

Ingebjørg Rasmussen, yvirljósmóður: - Um hetta mundið vóru ógvuliga nógv børn fødd í Føroyum. Tað vant eisini uppi seg at konur áttu á sjúkrahúsi. Hetta er samstundis tíðarskeiðið, tá flakavirkini komu, og tað

Ein hugnalig løta hjá starvsfólki og gestum. Vinstrumegin sliggjast: Jona Joensen, Asa Isaksen, sjúkrasystir, Margit Hansen, deildarleiðari og Jenny Kragesteen, fyrsti assistentur, sum tey rópa tað